

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Trigesimvssexvvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

13.
Joann
a Cru

Oper.
mysti.
NV
122

CANTVS TRIGESIMVS
S E X T V S.

CANCION XXXVI.

Goze monos amado
Y vanonos auer entu hermosa
Al monte, d al collado
Do mana el agua pura
Entremos mas adentro en la espesura.

SENSVS

Colletemur dilecte
In tua pulchritudine nos inspicere eamus
Ad montem siue ad collem
Vnde manat aqua pura,
Ingrediamur interius densitatem.

DECLARATIO.

Completam iam perfectam vnione amoris inter Deum & animam, cupit illa excedendis amoris proprietatibus incumbere. Ipsa itaque loquitur in presenti cantu cum sponso, tria, quae amori propria sunt, ab illo requirens. Primum est: velle incipere gaudium & suauitatem amoris: & hoc petit, cum ait: *Colletemur dilecte.* 2. est: optare assimilari dilecto: quod postulat, dum ait: *Eamus nos inspicere in tua pulchritudine.* 3. est: velle scrutari & nosse res, & arcana eiusdem amati: & hoc flagitat, quando dicit: *ingrediamur interius densitatem.* sequitur versus.

Colletemur dilecte.

Nimirum in communicatione dulcedinis amoris, non solum in ea, quam habemus in ordinaria ad inuicem connectione & vnione, verum etiam in ea, quae redundat in exercitium affectiuum, & aequaliter amandi: siue interius per voluntatem actibus affectiuis, siue exterius exercendo opera dilecti obsequium concernentia. Amor enim, vbi incedit hanc, prout diximus, proprietatem fortitur, quod semper cupit experiri illius gaudia ac dulcedines, quae sunt exercitium interius, exteriusque amandi, vti diximus: Quod idcirco facit, vt dilecto similior fiat: & sic statim subdit:

In tua pulchritudine nos inspicere eamus.

Hoc est, ita nos geramus, vt, hoc praefato amoris exercitio mediante, pertin-

gamus ad videndum nos in tua pulchritudine. i. assimilemur in pulchritudine: autem pulchritudo tua talis, vt dum alter alterum intuetur, tibi assimilatur in pulchritudine tua, & se ipsum conspiciat in tua pulchritudine: quod fiet, si transmutaueris me in tuam pulchritudinem: & sic videbo te in pulchritudine tua, & tu vicissim videbis me in tua pulchritudine, tu quoque videbis te in me, in pulchritudine tua, & ego inspiciam me ipsam in te, in tua pulchritudine. Et sic videar ego tu, in pulchritudine tua, & tu videaris ego in tua pulchritudine: & pulchritudo mea sit tua pulchritudo, & pulchritudo tua sit pulchritudo mea, erog; ipsa vnum tecum in tua pulchritudine, & tu eris vnum mecum in tua pulchritudine, siquidem pulchritudo tua, erit etiam mea pulchritudo. Hæc est adoptio filiorum Dei, qui veraciter dicent Deo, quod idem Filius apud lo-

annem dixit æterno Patri, his verbis: *Omnia mea tua sunt, & tua mea sunt.* ille quidem per essentiam, cum sit eiusdem filius naturalis, nos vero per participationem, cum simus filij adoptiui; quod dixit non propter se tantum, qui caput erat, sed etiam propter suum corpus mysticum, quod est Ecclesia.

Ad montem siue ad collem.

Hoc est, ad notitiam similem illi, quam Theologi matutinam appellant, quæ est cognitio in verbo diuino, quod hic montis nomine subintelligitur: Verbum quippe diuinum, est Dei altissima & essentialis sapientia. vel certe eam ad notitiam vespertinam, quæ est Dei sapientia in suis creaturis, operibus, & admirandis ordinationibus, quæ sapientia hoc loco delignatur per collem, qui monte demissior est. Cum igitur ait anima, pergamus videre nos in pulchritudine tua ad montem, est idem ac dicere, similem me facito & informa me diuinæ sapientiæ pulchritudine, quæ, sicuti diximus, est filius Dei. Cum vero ait, vel pergamus ad collem, est petere, informari etiam sapientia, & mysterijs ipsius, in creaturis & operibus, quæ etiam est pulchritudo, qua se anima illustratam videre cupit. Nequit anima se ipsam videre in Dei pulchritudine, eique in pulchritudine similis apparere, nisi per transformationem in Dei sapientiam, in qua superiora videntur ac possidentur, in quantum fieri potest in hac vita; idcirco ire optat *ad montem vel ad collem.*

Vbi manat aqua pura.

Id est: vbi notitia & sapientia Dei (quam hic aquam nominat) pura alijsque accidentibus & phantasmatis niuida & denudata, clara etiam, nullisque rebus ignorantia obuelata intellectu

confertur. Hoc desiderio clarè & purè intelligendi veritates diuinas assidue, stimulat anima, & quo vehementius amat, eò etiam illas intimius penetrare cupit: ideoque tertium postulat, dicens:

Penetremus interius densitatem.

Densitatem, scilicet operum admirabilem & profundorum iudiciorum tuorum, quorum tanta est multitudo, tantaque diuersitas, vt non incongruè densitas nuncupari possit: includunt siquidem copiosam sapientiam tot mysterijs redundantem, vt non tantum densam, verum etiam coagulata dicere possimus; iuxta dictum Davidis aientis: *Mons Dei mons pinguis, mons coagulatus, mons pinguis.* Porro densitas ista sapientiæ & scientiæ Dei, tam est profunda & immensa, vt quantumuis anima plura de illa cognoscat, semper nihilominus interius ingredi potest, vt pote quæ sit immensa, eiusque diuitiæ incomprehensibiles: quemadmodum D. Paulus exclamat dicens: *O altitudo diuitiarum sapientiæ & scientiæ Dei, quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles viæ eius.* Veruntamen anima cupit hanc densitatem, & incomprehensibilitatem iudiciorum & viarum penetrare, quia deficit præ desiderio intrandi penitus ad illorum cognitionem; illa siquidem cognoscere, est delectatio inæstimabilis exuperans omnem sensum. Hinc David dulcedinem eorum describens ait: *Iudicia Domini vera iustificata in semetipsa, desiderabilia super aurum & lapidem preciosum multum, & dulciora super mel & fauum: etenim seruus tuus custodit ea.* ac propterea summopere cupit anima prouchi in altum istorum iudiciorum, & interius illa cognoscere: quod vt obtinere possit, summa cum læticia & consolatione vniuersas mundi angustias ac labores

Dei iudicia & opera densitas

Pf. 67. 26.

Rom. 11. 27.

Psal. 18.

bores

lis
ce

a
ca
T

bores intraret; nec non per omne illud, quod ad hoc consequendum, medium esse posse, quantumvis difficile, ac molestum. itaque etiam in hoc versu subintelligitur densitas laborum ac tribulationum, quam etiam anima ingredi desiderat, quando ait:

Penetremus interius densitatem.

Nemo potest intrare densitatem operis Dei, nisi prius intraret densitatem laborum.

Laborum videlicet & pressurarum, eo quod sine medio ad intrandum densitatem iucundæ sapientiæ Dei: nam acrior cum laboribus pugna, puriorem intelligentiam adducit, atque adeo puriorem sublimioremque fruitionem; quia à radice interiori procedit. Idcirco cõmuni, & vulgari patiendi modo minimè contenta, ait: *Ingre diamur interius densitatem.* Hinc S. Iob hoc genus patiendi desiderans dixit: *Quis det ut veniat petitio mea, & quod exspecto, tribuat mihi Deus, & qui cõp̄it, ipse me*

conterat; soluat manum suam & succidat me, & hæc mihi sit consolatio, ut affligens me dolere non parcat. O utinam tandem homines agnolcerent, esse omnino impossibile pervenire ad densitatem sapientiæ & divitiarum Dei, nisi tottando prius densitatem laborum, multipliciter patiendo, ita ut anima, ea in re solamen ac desiderium suum reponat! Utinam insuper cognolcerent, quemadmodum anima, quæ serio concupiscit sapientiam, verè prius operari intrare densitatem crucis, quæ est via vite, per quam pauci ingrediuntur! communi siquidem est omnibus, optare ingredi densitatem sapientiæ, divitiarum & deliciarum Dei; at verò desiderium intrandi densitatem laborum & dolorum propter Dei filium, paucorum est: sicut multi velent esse in termino vite, non confecto itinere intermedio, quod ad terminum ducit.

CANTVS TRIGESIMVS.

SEPTIMVS.

CANCION XXXVII.

SENSVS.

*¡Luego alas subidas
Cavernas de la piedra nos iremos
Que estan bien escondidas
Y alli nos entraremos
¡ el mosto de granadas gustaremos.*

*Et mox ad sublimes
Petra cavernas simul ibimus,
Qua bene sunt recondita
Et illuc intrabimus,
Et granatorum mustum degustabimus.*

DECLARATIO.

VNa ex rationibus, quæ præ cæteris mouet animam, ut ingredi cupiat hanc densitatem sapientiæ & iudiciorum Dei, intimeque penetrare sp̄s̄i rudi in eam laborum, uti diximus, ea est: ut intellectum suum vnire possit, & alta incarnati verbi in v̄t̄ria intelligere tanquam sublimiorem, sibi que sapi diorem sapientiam: ad cuius subli-